

FEDERATIE VAN ANARCHISTEN IN NEDERLAND

Het Augustusnummer van de persdienst der internationale communisten brengt een artikel over de F.A.N.

Op diverse opmerkingen wil ik hier ingaan.

Men begint met z'n sympathie uit te spreken met de oprichting van de FAN, om dan onmiddellijk vast te stellen, dat de federatie niet gesticht is als gevolg van de discussie's over de diverse stroomingen ten opzichte van de bevrijdingsstrijd in de kapitalistische landen.

Denkt gij werkelijk, dat de FAN uit de lucht is komen vallen en dat die verschillende groepen zich nu maar in eens hebben aangesloten bij de FAN, zoo maar?

Die aansluiting is toch het gevolg van de meningsverschillen, die heerschten in de anarchistische beweging en uit de overtuiging voortgekomen, dat de libertaire beweging zich moest heroriënteren.

Wat betreft onze verhouding tot de vakorganisatie's het volgende: De FAN staat op het standpunt, dat de vakorganisatie's reformistisch zijn, moeten zijn. Wij wijzen de vorm van die organisatie af. Directe actie is onze opvatting en de organisatie der arbeiders bedrijfsgewijs. Het N.S.V. heeft zich ook tot een vakorganisatie ontwikkeld, maar door het aanvaarden van de radengedachte erkent, dat de vakorganisatiepolitiek foutief is en reformistisch.

De FAN staat op het standpunt, dat de eenheid der klasse in de syndicaten tot uitdrukking moet komen. Het NSV wil zich nu in die richting ontwikkelen en de FAN staat daarom op het standpunt, dat wij sympathiek daartegenover moeten staan.

Eigenaar lig is, dat een gedeelte van de kritiek wordt overgenomen uit "De Arbeider", zonder meer "De Arbeider" publiceerde ook het bericht van een in het vooruitzicht gestelde fusie NAS-RSAP-NSV.

Pure fantasie. De opmerking, dat wij een copie willen van ONT-FAI is ook zoets, waarmee geschermd wordt om de FAN te bestrijden.

De opmerking in uw persdienst, dat de FAN "gebeure wat gebeure" de ONT-FAI steunt is belachelijk. Veel keuren wij af in de houding door ONT-FAI in Spanje aangenomen. Natuurlijk hebben wij kritiek en het zou bij de Katholieke kerk af zijn, als wij ondanks alles toch altijd de ONT-FAI zouden verdedigen en steunen. Wij staan niet op het standpunt, dat we de teleurgestelde CP'ers en RSAP'ers willen organiseren op de basis van de vakverenigingskoers van het N.S.V.

Wij zijn ten alle tijden bereid om met anderen te discussieren. Iedere Dinsdagavond vergaderen wij in het gebouw De Valk, N.Leliestrd. Na onze huishoudelijke bijeenkomst kan iedereen onze vergadering bezoeken. Dat is ong. 9.15. Die discussie verheldert meer, dan klakkeloos overnemen uit andere bladen. Wij zijn overtuigd, dat het niet de bedoeling van revolutionaire arbeiders kan zijn anderen af te maken, maar zakelijk te discussieren over diverse punten. J.K.

ANTWOORD. Het wil ons voorkomen, dat uit dit schrijven duidelijk blijkt, dat men de wetmatigheid der massabeweging niet voldoende doorziet. Gaarne maken we van de gelegenheid gebruik in gemeenschappelijke discussie deze kwestie nader te onderzoeken. G.I.C.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut Soc. Geschiedenis Amsterdam

DOELSTELLING: van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten waken de arbeiders in desen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIE EN VERBODEN CENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internationale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewust handelen der arbeiders in de klassenstrijd. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: **ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE VAN DE BEDRIJFSORGANISATIES!**

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDE DER BEDRIJFSORGANISATIES!**

TIENDE JAARGANG Nr. 15

NOVEMBER 1937

DE MAATSCHAPPELIKE ONTWIKKELING
VAN CHINA

OORLOG IN HET VERRE OOSTEN. De betekenis van de oorlog, die op het ogenblik in China wordt gevoerd gaat ver uit boven die van een plaatselijk konflikt. Dit niet alleen, omdat de belangen van de andere imperialistische machten - Rusland, Amerika en de West-Europese mogendheden in het gedrang dreigen te raken, maar vooral, omdat de Japans-Chinese oorlog een fase is in een reusachtig sociaal ontwikkelingsproces, dat zich in het onmetelijke China voltrekt. Ten dele is het zeker een imperialistische konkurrentiestrijd, waarin ook de chinese bezittende klasse een rol speelt, gedeeltelijk is het een algemeen verzet tegen de nieuwe productiewijze. Hoe deze strijd ook verloopt, de kapitalistische doordringing zal op de duur niet te stuiten zijn. Reeds nu is duidelijk te zien, dat dit de ondergang betekent van de sinds duizenden jaren heersende productiewijze, zonder dat er direkt iets anders voor in de plaats komt.

Een dergelijk vernietigingsproces, waarbij bijna 450 miljoen mensen betrokken zijn, kan niet zonder schokken verlopen. De oude maatschappij verkeert in ontbinding en aan de mensen wordt de grondslag van hun bestaan ontnomen, maar ze kunnen niet eenvoudig ten onder gaan. Op het ogenblik, dat hun strijd voor het behoud der oude productiewijze hopeloos blijkt, worden deze mensen een macht, die in het maatschappelijk gebeuren in gaat grijpen om te komen tot nieuwe verhoudingen, die een voortzetting van de produktie mogelijk maken. Zo werkt het kapitalisme niet alleen ontbindend, maar schudt ook nieuwe krachten wakker, welke door hun massale omvang van beslissende betekenis zijn. China is geen landje ergens in een uithoek van de wereld, met barbaarse bevolking, maar een land van ontzaglijke afmeting met een beschaving van duizenden jaren en een landbouw, die vanuit een bepaalde gezichtshoek beschouwd, de hoogst ontwikkelde van de wereld is.

HET OUDE CHINA. Wanneer het indringende kapitalisme een omwenteling in de Chinese maatschappij te voorschijn brengt, gaat de betekenis hiervan ver over de grenzen van dit land heen en oefent zijn direkte invloed uit tot in het hart van Europa en Amerika.

Om hier echter wat van te kunnen begrijpen, om te kunnen zien tot welke resultaten de kapitalistische indringing moet voeren, moeten we beginnen met de Chinese maatschappij, zoals deze gedurende duizenden jaren is gegroeid, te leren kennen. Pas dan krijgen we een kijk op de ontwikkelingsmogelijkheden en de krachten, die in dit ontzaglijke rijk sluimerende zijn.

China is allereerst een agrarisch land. We moeten dat oude, voorkapitalistische China echter niet zien als een soort middeleeuwse Europa, of Rusland voor de revolutie, waar ook de landbouw de voornaamste tak van produktie was. Behalve dan dit ene kenmerk heeft ze heel weinig met de Europese produktiestelsels gemeen en we zouden tot heel verkeerde resultaten komen, als we deze bekende toestanden mechanisch op China zouden willen overdragen om daar dan onze gevolgtrekkingen uit te maken.

Dat de oude Chinese maatschappij zo geheel anders is dan de feodaal Europese, hoewel China toch zich ook volgens dezelfde algemene maatschappelijke bewegingswetten heeft ontwikkeld, vindt zijn oorzaak allereerst in de andere verhoudingen in klimaat en geologische gesteldheid.

Klimaat en bodem zijn de twee belangrijkste grondslagen voor de landbouw; naarmate zij verschillend zijn, verandert het technische karakter van het produktieproces en dit slaat op zijn beurt weer terug op de sociale verhoudingen.

De wisselwerking, die op een hogere trap van ontwikkeling voortdurend plaats vindt tussen de technische en de sociale zijde van de produktiewijze verwijderd de Chinese maatschappij voortdurend verder van de Europese.

Deze wisselwerking tussen de technische zijde van het produktieproces en de sociale verhoudingen, die de grondslag vormt voor de Marxistische beschouwingswijze, vindt men op schitterende wijze bevestigd in:

WIRTSCHAFT UND GESELLSCHAFT CHINAS van K.A. WITTFOGEL.

Dit werk geeft niet alleen een niet te overtreffen heldere kijk op de gehele Chinese maatschappij, maar levert ook, door zijn voortdurende toepassing van de Marxistische beschouwingswijze en de schitterende resultaten, die het op deze wijze bereikt, het meest overtuigende bewijs voor de juistheid van het marxisme, dat men maar kan geven.

Wij willen in dit artikel trachten aan de hand van dit boek een beknopte uiteenzetting te geven van de wezenlijke bestanddelen van de Chinese maatschappij en van hun ontwikkeling in onderling verband.

KLIMAAT EN BODEMGESTELDHEID. Zoals we hebben opgemerkt zijn klimaat en bodemgesteldheid twee factoren, die van beslissende betekenis zijn geweest voor de ontwikkeling der maatschappij, zodat we moeten beginnen met hier iets over te zeggen.

De grondsoort, die in het noordwesten bijna uitsluitend voorkomt, is de löss. Men neemt aan, dat deze is ontstaan door de werking van de wostijnwind, die fijne stof uit de Gobi opwoelt, waarna het in de naburige steppengebieden tussen de grashalmen werd vastgehouden. Dikke lagen van deze löss vertonen nog steeds dezelfde structuur, van een leemsoort, die tot zeer fijne poeder kan worden gewreven en die doortrokken is met raggijne, in verticale richting lopende kanaaltjes, de resten van de vergane graswortels. Deze structuur, die enigzins overeenkomt met die van een spons, maakt dat de löss al het regenwater opzuigt, de oppervlakte blijft dus bijna altijd droog. Slaagt men er in deze löss van voldoende water te voorzien - wat alleen mogelijk op plaatsen, waar hij alleen in een laag van enkele meters dikte op een vaste kleilaag ligt - dan vergemakkelijkt deze structuur het optilgen van de voedingsstoffen met het water, zodat slechts aanvullende bemesting nodig is, daar niet alle voedingsstoffen in de löss aanwezig zijn; voor het overige bemest de löss zichzelf. Dit is de oorzaak van de enorme vruchtbaarheid van de lössgrond, waar hij slechts in dunne lagen voorkomt. In Noord-West-China heeft men dit nabij de rivierdalen, die zijn uitgesloten tot op de onderliggende harde kleilaag. Hoger in de bergen, waar de löss zeer dik ligt, is de bebouwing veel moeilijker.

Door dit lössgebied stroomt de Hoangho - de Gele Rivier - en verschillende kleinere stromen. Deze nemen voortdurend slijk uit het lössgebied mee, dat in het mondingsgebied gedeeltelijk weer wordt afgezet, doch daar, omdat de fijne, verticale structuur natuurlijk verstoord is, het karakter krijgt van een gewoon soort klei. Hier kunnen de rivieren zich dus ook niet meer diepe beddingen uitgraven; ze veranderen in brede stromen temidden van uitgestrekte moerassen. Ieder ogenblik veranderen ze hun loop, doordat de meegevoerde löss hun eigen bedding verzandt. Er is geen rivier ter wereld, die in verhouding tot de hoeveelheid water, zoveel slijk meevoert als de Hoangho. Er zijn dus ook reusachtige dijkwerken nodig om deze rivieren te bedwingen, te meer, daar ze in de regentijd, die in Noordwest-China op enkele maanden van het jaar is samengedrongen, reusachtig in omvang toenemen.

Aan de andere kant bevorderen juist de dijken voor het verzanden, zodat aan de rivier voortdurend op grote schaal moet worden gewerkt, wil men voorkomen, dat de dijken doorbreken en tienduizenden vierkante kilometers land onder water worden gezet.

De dijken van de Hoangho, die op kritieke punten soms in rijen van drie of vier achter elkaar liggen, hebben op sommige plaatsen een hoogte van dertig en een voetbreedte van honderd meter. In het lössgebied zelf zijn dijken natuurlijk nauwelijks nodig.

Zuid-China heeft een subtropisch - voor een klein gedeelte zelfs tropisch - karakter en de grond bestaat hier hoofdzakelijk uit klei of ook roodzandsteen. Tegenwoordig is Zuid- en Midden-China een uitgestrekt rijstland - in voorhistorische tijden was het bedekt met oerwoud en voor de zich vestigende nomadenstammen voorlopig ontogankelijk.

BETEKENIS VAN HET WATER

VOOR DE LANDBOUWPRODUKSIE.

Hot water is van doorslaggevende betekenis geweest voor de ontwikkeling van de landbouw en daarmee van de gehele maatschappij. We hebben al gezien hoe de löss voor zover hij kan worden bevoeld - juist door het water enorm veel hoger opbrengst kan leveren. Het water is niet alleen zelf nodig voor de ontwikkeling van de plant, het is ook een leverancier van meststoffen. Het is dan ook geen wonder, dat in Noord-West China bevoelde velden een vier tot zes maal hogere prijs hebben, dan velden, die niet bevoeld kunnen worden. Bovendien is in het lössgebied de regenval absoluut genomen onvoldoende, hij is beperkt tot de zomermaanden (wat voor de landbouw trouwens gunstig is), en valt, als men de verschillende jaren vergelijkt, zeer onregelmatig. Van de 10 jaren is er ongeveer één goed, meer dan de helft zijn rechtstreekse hongerjaaren. Alleen de bevoeling door grondwater kan deze onzekerheid in de oogst doen verdwijnen. Zo vindt men in deze gebieden dan ook op ieder veld, waar dit mogelijk is, een put; het water uit de put dient voor de bevoeling van het land. Natuurlijk kan hiervan alleen sprake zijn in de rivierdalen, waar de lösslaag dun is en men met boren de dieper liggende vaste klei kan bereiken.

In Noord-Oost China is niet alleen bevoeling nodig, maar moesten, om landbouw mogelijk te maken, ook geweldige verdedigingswerken worden aangelegd tegen overstromingen. Deze bestaan niet alleen uit dijken, maar ook uit reservoirs, die het overvloedige water van de regenmaanden moeten opvangen. Een heel systeem van kanalen en meren, van kleine greppeltjes tot het meer dan duizend kilometer lange Grote of Keizerkanaal, dienen voor dit doel. Deze reservoirs hebben een tweeledig doel: als beveiliging tegen overstroming en als reservoir voor bevoelingswater naast het puttenstelsel. Maar in beide functies zijn ze onmisbaar en een verwaarlozing van deze grote werken betekent voor Noord-Oost China een reusachtige ramp.

In Zuid- en Midden China is de rijstbouw zonder bevoeling onmogelijk (zoals in het noordelijk deel van Midden-China) of, de bevoeling heeft tot resultaat, dat twee oogsten in plaats van één kunnen worden verkregen uit hetzelfde stuk grond, zoals in het Zuiden, zodat de bevoeling in elk geval de produktiviteit hoog opvoert. Ook in deze delen van China zijn rivieren, die snel hun eigen bedding veranderen, hoewel niet zo snel als de Hoangho, zodat ze alleen door grote dijkwerken in bedwang zijn te houden. Hier zijn de rivieren en kanalen de bronnen voor de bevoeling; overal vindt men in de dijken afvloeiingskanalen naar de velden, die al naar behoefte kunnen worden geopend of gesloten. De rijstvelden vragen n.l. niet alleen veel water, maar dit moet ook precies kunnen worden geregeld: het mag nog te hoog, noch te laag staan. Daarom moet b.v. regelmatig 's avonds water worden toegelaten, dat men 's morgens als de dag warm wordt, weer moet wegvoeren. In geheel China is bevoeling door water dus nodig om de landbouwproduksie mogelijk te maken, of althans om een zekere produktiviteit te waarborgen, hoewel de oorzaken, die haar nodig maken, evenals de aard van de bevoeling zelf, in de verschillende gedeelten ook verschillend zijn. Welke SOCIALE gevolgen dit gehad heeft zullen we dadelijk zien. Eerst is 't nodig te wijzen op de bijzondere technische kenmerken van het produktieproces in de landbouw die, althans bij voor-kapitalistische verhoudingen, het gevolg zijn van de noodzaak tot bevoeling.

DE ONTWIKKELING VAN

DE TUINBOUW IN CHINA.

In de gedeelten waar bevoeling door bronnen plaats vindt - de rivierdalen in het Noordwesten en de geïsoleerde lössgebieden in het Noord-Oosten - wordt de grond haast vanzelf in kleine percelen verdeeld, die ieder door één put van water kunnen worden voorzien. Deze verdeling van de grond heeft nog een andere oorzaak.

In de eerste plaats is er bij schuinliggende velden gevaar, dat de hevige zomerregens de grond wegspoelen. Daarom is het nodig, de velden in terrasvorm aan te leggen. Ook dit is alleen mogelijk bij verdeling in kleine eenheden. Trouwens reeds het feit, dat de mogelijkheid van bevoeling van een veld zoeer van de toevallige ligging afhankelijk is, maakt het onmogelijk een groot terrein als één geheel te bebouwen.

De geweldige zomerregens doet de oppervlaktelöss, die door het herhaalde omwerken reeds lang zijn eigenlijke structuur heeft verloren, heel gemakkelijk koecken, zodat hij ondoordringbaar wordt voor water.

Een telkens herhaald loshakken van de grond is dus nodig in de zomermaanden. Daarom moet men de velden dan ook in rijen beplanten, zodat men zich overal tussen kan bewegen.

Buiten de lössgebieden geschiedt de bevoeling op natuurlijke wijze door een heel stelsel van kanalen en sloten, die tenslotte uitmonden in een netwerk van zich steeds weer opnieuw verdeelende greppeltjes. De rivieren, kanalen en stuwbekkens zijn de leveranciers van het bevoelingswater. Zo wordt ook hier, door de natuurlijke gesteldheid van de grond, een wijze van bebouwing bepaald, die geheel verschillend is van die van de Europese korenvelden, n.l. een bebouwing in naast elkaar liggende rijen.

De geweldige arbeid, die nodig is voor het in orde houden van het bevoelingsstelsel maakt, dat één familie slechts een beperkte hoeveelheid grond kan bewerken. Bovendien zijn niet alle landerijen geschikt voor bevoeling. Naar schatting is slechts ongeveer 1/3 van de in kultuur gebrachte oppervlakte bevoeld; de opbrengst van het overige gedeelte is echter veel kleiner dan dat van het bevoelde deel.

Zo wordt het nodig het uiterste uit de grond te halen, om landbouw alleen reeds mogelijk te maken. Maar dit op zijn beurt is weer oorzaak, dat een extra hoeveelheid arbeid in de grond moet worden gestoken, een arbeid, die bovendien zo rationeel moet worden aangevend als een voor-kapitalistische produktie dat mogelijk maakt.

Zo komt het, dat bemesting en combinatiebouw de Chinese landbouw kenmerken. De boer heeft een voortdurend gebrek aan meststoffen. Vee heeft hij niet, want ook grasland vraagt bevoeling en daardoor veel arbeid, terwijl het nut van het vee als trekdier bij deze vorm van kleinproduksie zeer gering is. Hij heeft dus ook niet de veemest, en de produktiviteit van zijn eigen familie is op dit gebied ook niet toereikend. Dikwels moet hij mest kopen, er bestaat een hele handel tussen de grote steden en het platteland, die daarop betrekking heeft. In elk geval moet hij de beschikbare mest zo rationeel mogelijk gebruiken.

Daarom wordt rijst en koren niet op de Europese manier gezaaid - de bouw in rijen maakt dit trouwens al onmogelijk. Er worden eerst kuilen in de grond gemaakt, deze worden met mest volgegoten, waarna de zaden er in worden gebracht en de kuilen gedicht. Zo komt de most uitsluitend aan het zaadje ten goede en gaat er niets verloren. Bovendien wordt telkens gewied en het onkruid wordt opnieuw als plantenmest gebruikt; in de rijstgebieden kneedt men het samen en schuift het onder de wortels van de rijstplantjes.

De combinatiebouw is ook een systeem om de produktiviteit op te voeren, waardoor men meerdere oogsten in één jaar kan verkrijgen. Wanneer het ene produkt geoogst wordt, is het volgende al gezaaid tussen de rijen van het eerste. Dit systeem van combinatiebouw en de aard van de produkten, waarop het betrekking heeft, wisselt natuurlijk al naar de klimaatsomstandigheden; het is uitgroeid tot een heel ingewikkeld stelsel, waarbij van alle eigenaardigheden van klimaat en bodem partij wordt getrokken. Zowel dit systeem als het hele landbouwproces eisen van de producenten veel ervaring. De keuze van meststoffen, het tijdstip waarop en de hoeveelheid waarin ze moeten worden toegevoerd, de keuze van de te verbouwen produkten, de regeling van het water, de gehele verzorging van de plant, dit alles verandert niet alleen van streek tot streek, maar zelfs van veld tot veld, als de bevoelingsmogelijkheden anders zijn, en van jaar tot jaar, naarmate het warmer of kouder is en er meer of minder regen valt.

In de rijstgebieden wordt de rijst eerst gezaaid op een klein veld en later, als hij al enigszins gegroeid is, naar het eigenlijke rijstveld overgeplant. Terwijl het rijstzaad op het kleine veld ontkiemd is, oogst men op het grote veld andere produkten; door dit systeem wordt dus het beschikbare land zo rationeel mogelijk gebruikt. Het omplanten van de rijstplantjes vraagt echter een grote hoeveelheid arbeid; de vergrote produktiviteit wordt verkregen ten koste van een enorme arbeidsprestatie.

Beziat men zo het totaalbeeld van de landbouw, dan komt men tot deze konklusie: de eigenaardige bodemgesteldheid en de klimaatsveranderingen, die de bevoeiing nodig maken, maken het tegelijk nodig, dat de beschikbare grond tot op het uiterste wordt geëxploiteerd. Dit heeft echter een wijze van landbouw voortgebracht, die zo intensief is als we in West-Europa alleen in de tuinbouw kennen; ten koste van de toevor van enorme arbeidshoeveelheden wordt een ontzaglijke produktiviteit van de grond bereikt, die ver uitgaat boven alles wat we in de overige wereld kennen. Tegelijk daarmee is het landbouwbedrijf uitgegroeid tot een moeilijk te leren ambacht, dat om met succes te worden volbracht, buitengewone kennis, ervaring en toewijding eisen.

Aan de andere kant is de ontwikkeling van de technische hulpmiddelen zeer gering. De zorg, welke aan ieder plantje moet worden besteed, maakt het gebruik van werktuigen, die geschikt zijn om grote oppervlakten te bewerken, onmogelijk. Bovendien zijn de kleinproducenten niet in staat zich grotere technische hulpmiddelen aan te schaffen.

Dat de boeren prakties geen vee hebben werd reeds gezegd. Zo is het peil van de Chinese landbouw, gemeten aan de ontwikkeling van de mechanische werktuigen, buitengewoon laag. Dit doet echter niets af aan de toch hoge ontwikkeling.

KLASSENSCHIFTING

IN HET OUDE CHINA.

Nadat we zo het algemene, technische karakter van de Chinese landbouw hebben laten zien en zijn principiële verschil met de Europese in het licht hebben gesteld - waarbij we voortdurend in het oog moeten houden, dat de "technische" oorzaken, die we hebben genoemd, slechts golden in een maatschappij, die nog niet kapitalistisch is ontsloten, maar waar de produktie voor eigen behoeften nog de hoofdzaak is - komen we er nu toe, de sociale toestanden van het "aziatische" China, die zozeer van het feodale Europa afwijken, uit dit technische karakter van het produktieproces in de landbouw af te leiden.

De bakermat van de Chinese kultuur - die 2000 jaar voor Kristus reeds tot vrij volledige ontwikkeling was gekomen - ligt, zoals men uit de natuurlijke gesteldheid van het land kan begrijpen, in de rivierdalen van het Noordwesten.

Zowel het Noordoosten als het Zuiden van het land waren voorlopig ontoegankelijk - het een door zijn moerassen, het ander door zijn oerwouden. Zo konden pas later vanuit de noordwestelijke provincies worden gekoloniseerd.

In de rivierdalen van het noordwesten was landbouw direkt al alleen door bevoeiing mogelijk. Zo begonnen de eerste bewoners al met het graven van putten, die, daar ze slechts enkele meters diep behoefden te zijn, reeds/primitieve middelen konden worden gemaakt. /met

We hebben al gezien, hoe dit systeem van bevoeiing door putten de verdeling van de grond in de hand werkt. Zeker was dit een van de oorzaken, die het oude dorpskommunisme deed vervallen en het kleinbezit in de hand werkte.

Ook grotere waterwerken waren reeds hier en daar nodig, hoewel betrekkelijk zelden. De noodzaak van de verdediging tegen nomadenstammen, die zich ook trachtten te vestigen in de smalle dalen, welke alleen hiervoor in aanmerking kwamen, werkte het ontstaan van een kaste van oorlogsvoerders in de hand.

Een zekere arbeidsverdeling tussen verschillende bevolkingsgroepen moest in de oude tijden tot stand komen. Op ijsgrond kan geen bos groeien, zodat de boeren van het noordwesten niet de beschikking hadden over hout, zoals de Europese boeren. Daarentegen is er in Sjansi, evenals trouwens in geheel China, vol veel steenkoal, niet geschikt voor moderne exploitatie, omdat deze in smalle adertjes is verspreid, maar juist voor primitieve exploitatie buitengewoon geschikt.

Ook ijzer voor de werktuigen kon men zich verschaffen en bij gebrek aan hout, was het vrijwel onmisbaar, zelfs voor de primitieve werktuigen, die de Chinese boer toch nog altijd nodig heeft.

Ijzer en steenkoal werden dan ook al van de vroegste tijden gebruikt. Maar niet iedere boer kon ze zich verschaffen, in tegenstelling met het Europese hout. Zo ontstond reeds in de oudste tijden een aparte groep der bevolking, die zich met het vinden van ijzer en steenkoal bezighield en ontstond er ook een primitieve warenruil.

Als derde handelsartikel komt daarbij het zout, dat van geweldige betekenis is voor het goed houden van levensmiddelen. Toen omstreeks het jaar nul van onze telling de staat zich het ijzer-en zoutmonopolie toeëigende, had dit noodlottige gevolgen: de boeren konden zich zout en ijzer, die natuurlijk sterk in prijs stegen, niet meer verschaffen en zij begonnen de grond met hun handen om te spitten. Aan de resultaten van dergelijke krisissen kan men het belang van die produkten voor de Chinese boeren afmeten.

Zo ziet men reeds in die primitieve maatschappij de grondslag voor classesplitsing. Een klasse van oorlogsvoerders en een van kooplieden, die als bemiddelaars optraden tussen de boeren en de industriële producenten ontstonden al in de oudste tijden. Verder maakte de afhankelijkheid der landbouw van de regenval het ontstaan van de sterrenkundige wetenschap nodig, die inlichtingen moest geven over het tijdstip van de te verwachten regens. Uit deze noodzaak groeide een derde kaste, die van de priesters, welke nauw aan de oorlogvoerende was verbonden. De kolonisatie van de gebieden in het noordoosten en zuiden versterkte deze tendensen in grote mate. Hier waren waterwerken nodig, zowel voor de verdediging van het land tegen overstromingen, als voor de bevoeiing. De dijken van de Hoangho, de zeedijk, het Grote Kanaal en hele reeksen van "kleinere" werken, eisten de kollektieve arbeid van vaak honderdduizenden en soms miljoenen. Dergelijke werken, zowel hun totstandkoming als hun voortdurend onderhoud, konden niet door de plaatselijke organismen worden tot stand gebracht. Door de noodzaak van deze werken groeide de staat uit tot een ontzaglijk apparaat, dat de bevolking tot herendiensten oproep om deze werken te volbrengen. De staat had ook loonarbeiders voor dit doel in dienst, zij verrichten meest het blijvend noodzakelijke onderhoudswerk. Maar de aanleg en de versterking bij dreigende overstromingen kon alleen worden doorgevoerd met behulp van soldaten en de tot herendienst opgeroepen bevolking. Zo groeide de staatsmacht geweldig uit sinds de kolonisatie van het noordoosten en later in de "derde fase", die van het zuiden een aanvang nam. Tegelijk veranderde het karakter van de staat meer en meer van een militair in een feodaal-burokratie. Dat de staat ondanks zijn belangrijke sociale functie, toch geen onzelfzuchtige weldoener van de bevolking was, spreekt vanzelf. Het burokratische apparaat zocht de bevolking op een onbeschrijfelijke wijze uit en ieder werk, dat door de staat werd verricht leverde aan het beambtenapparaat belangrijke winsten. Vandaar ook de voortdurende pogingen van het staatsapparaat om ook de kleinere werken in handen te nemen. Verschillende malen kwam het voor, dat de staat een bepaald werk wilde verrichten dat de boeren belastingen werden afgeperst, maar er niets tot stand kwam. Begonnen ze dan zelf, dan kwam het tot botsingen met de gewapende macht.

De ontwikkeling van 't handwerk heeft ook zijn deel gehad in dit proces. Dit was aangepast aan de behoeften van de boeren en werd door hen als nevenbedrijf beoefend. Maar daarnaast ontwikkelde zich ook het zelfstandige handwerk. Men trof al vroeg in het dorp een handwerker aan voor de primitieve werktuigen en deze werd geheel of gedeeltelijk door de overige bevolking onderhouden. Maar verder groeiden ook de behoeften van de heersende klasse en daardoor ontstonden andere takken van nijverheid: porcelain, zijde en allerlei kunstvoorwerpen. Zo begonnen ook de steden te groeien en zette de classeschifting zich verder door.

DE SOCIALE STRUKTUUR VAN HET OUDE CHINA.

Hebben we er tot nu toe over gesproken, hoe de klassenschifting zich voltrok door de verdeling der sociale functies over verschillende groepen der bevolking, over de onderlinge verhouding der groepen hebben we nog weinig gezegd. Het is duidelijk, dat legerkaste, priesters, geleerden, burokraten en kooplui, allen leven van de opbrengst van de arbeid van de boer. De boer wordt dus uitgebuit, hij staat een deel van zijn produkt aan anderen af. Maar welke vormen deze uitbuiting aanneemt: slavenarbeid, herendienst of loonarbeid of nog in andere vormen, daarover hebben we weinig gezegd. Hier is nu juist het fundamentele verschil met het feodale Europa en met alles, dat we van andere uitbuitingsmaatschappijen kennen. Dit verschil, voor de verdere ontwikkeling van China van beslissende betekenis, is alleen te begrijpen uit de verschillen in de grondslagen van het Chinese produktieproces, hierboven uiteengezet.

In het Romeinse Rijk werd de landbouw bedreven door middel van slaven, die geheel het eigendom van hun heer waren en waarmee deze kon wat hij wilde. Gezinsvorming was aan de slaven verboden, ze mochten geen geld bezitten, hun heer mocht hen doden als hij wilde zonder dat iemand hem rekenschap vroeg. Het spreekt van zelf, dat dergelijke slaven hun werk niet met hart en ziel deden, maar vee en werktuigen behandelde zo op een soortgelijke manier als ze zelf worden behandeld. De Romeinse landbouwproduktie was dan ook buitengewoon ruw. Hetzelfde was het geval in de plantages in het zuiden van de Verenigde Staten in het eind van de 18e eeuw. In China was een dergelijke uitbuitingsvorm onmogelijk. De landbouw kan daar alleen godijens als de producenten hun hele arbeidskracht geven en de grootste toewijding hebben voor hun werk.

Het is voorgekomen, dat een nomadenstam, die een gedeelte van het land veroverde en de bevolking aan zich onderwierp, de produktie op deze loest te schoeien. Het gevolg was, dat het land en de bevolking installaties werden verwaarloosd. De heersers waren gedwongen hun slaven een veel betere behandeling om hen tot intensiever werken aan te sporen. Men moest hun het recht geven tot gezinsvorming, voor extra prestaties beloningen uitkeren en het hen mogelijk maken te sparen om zich vrij te kopen. Alleen op die wijze kon men hen er toe brengen hun hele arbeidskracht beschikbaar te stellen, maar tegelijkertijd vernietigde dit produktiestelsel daarmee zichzelf.

Ongeveer net zo staat het met de feodale uitbuitingsvormen. Toen het oude landbouwkommunisme in verval geraakte, heeft een hele tijd het z.g. "nogenvelden-systeem" bestaan. Dit kwam hier op noer, dat van elke 9 velden er 8 in partikulier bezit werden gegeven en één gemeenschappelijk werd bebouwd. De opbrengst van dit negende veld was dan bestemd voor de staat, de heer of de keizer. Maar begrijpelijk werd dit "nogen" veld verwaarloosd, dit te eerder omdat de boeren niet geheel bezitloos waren: de ekstra-arbeid, de herendiensten op dat "gemeenschappelijk" land hadden te duidelk een uitbuitingskarakter.

Zo groeide er in China langzaam aan een systeem van kleinbezit, gemengd met pacht. Om de boer er toe te brengen zijn hele arbeidskracht aan de grond te geven, moest men hem een direkt belang geven bij een opvoeren van de produktiviteit. Men nam de boer geen grond af, maar een gedeelte van zijn oogst. Hoe meer de boer produceerde, hoe meer hij voor zichzelf had, maar hoe meer ook de uitbuitter kreeg.

De hoogte van het percentage, dat aan de uitbuiting moest worden afgestaan, vormt het onderwerp van een voortdurende strijd. Een gedeelte van de boeren is kleinbezitter, een ander deel is pachter. De eersten betalen alleen belasting, maar meer dan de pachters, want de laatsten moeten ook een deel van hun oogst afstaan. Er is een voortdurend streven van de zelfstandige boeren te ontlopen en tot pachters te maken.

De boeren zijn niet geheel zelfstandige producenten, ze moeten ook seizoeninkopen doen: mest, zout, levensmiddelen, welke ze in een bepaald deel van het jaar te kort hebben, waarvoor ze in een ander gedeelte weer produkten op de markt gooien, in beperkte mate werktuigen, enz. Bovendien moeten ze hun belasting betalen en houden ze dan te weinig over om te leven, dan moeten ze levensmiddelen aankopen. In de rijstgebieden is een waterbuffel voor het omploegen van het land een onontbeerlijk werktuig, dat de kleine boer echter zelf niet bezit. Hij moet hem huren van de rijke boer. Zo heeft hij op bepaalde ogenblikken geld nodig en dit levert hem de koopman of staatsambtenaar tegen woekerrente. Dit is een van de wijzen, waarop de zelfstandige boer pachter wordt.

De boeren proberen dan wel zichzelf te helpen door kooperaties te vormen. Gezamenlijk bezitten ze dan 'n buffel. Ook zijn er veel kredietkooperaties, die kredieten verstrekken aan leden, die door bijzondere omstandigheden in moeilijkheden zijn geraakt. Maar hun uitwerking is niet groot, ondanks hun groot aantal: bij een misoogst of een ramp, welke veel boeren tegelijk treft, gaan ze onherroepelijk ten gronde.

Naast het kleinbezit ontstonden ook hier en daar grotere landbouwondernemingen, die zelfs met loonarbeiders werken, maar voor Europese begrippen toch nog steeds klein zijn. Deze bedrijven zijn, objectief gesproken, rationeler dan het kleinbedrijf. Hoewel de grond minder intensief wordt geëxploiteerd en de opbrengst per oppervlakte-eenheid geringer is dan in het kleinbedrijf, is de hoeveelheid arbeid, die aan de grond wordt besteed zoveel minder, dat de produktiviteit van de arbeid stijgt, hoewel die van de grond daalt, want er kan een veel groter oppervlak per arbeidskracht worden bebouwd dan in het kleinbedrijf. Hoofdzakelijk is dat een gevolg van de minder intensieve bewerking en rationeler arbeidsverdeling, veel meer, dan van het gebruik van grotere werktuigen, hoewel ook dit een rol speelt.

De oorzaak, waardoor dit kapitalistische bedrijf zich niet heeft kunnen doorzetten, en alleen bij wijze van uitzondering en dan nog op kleine schaal voorkomt, ligt in de veel grotere arbeidsprestaties, waartoe de kleinproducent in verhouding tot de loonarbeider in staat is. In de eerste plaats kan de kleinproducent, ook al had hij nog verschillende nevenbedrijven uitoefent, de gehele arbeidskracht van zijn gezin produktief maken; terwijl vrouwen- en kinderarbeid bij loonverhoudingen niet die omvang kan aannemen. Bovendien stelt zelfs het minder intensieve grootbedrijf aan de kwaliteit van de arbeidskracht nog zulke hoge eisen, dat het nodig is een bijzondere stimulans te scheppen om de arbeiders tot een voldoende arbeidsprestatie aan te drijven. Het gemis aan zelfstandigheid moet de landbouwproletariër worden vergoed door een hoger levensstandaard, welke weer op de rentabiliteit van het kapitalistische bedrijf drukt. Zo worden de uiteindelijke bedrijfsuitkomsten voor het kleinbedrijf voordeliger dan voor het kapitalistische grootbedrijf, hoewel de produktie per arbeidskracht in het grootbedrijf toch het grootst is.

Het is uitsluitend de roofofbouw op de arbeidskracht, die het mogelijk maakt, dat het kleinbedrijf zich tegenover het grootbedrijf niet alleen handhaaft, maar dit zelfs prakties geen gelegenheid geeft om tot ontwikkeling te komen.

Dit verklaart ook de grote weerstandskracht van de patriarchale verhoudingen tegenover de kapitalistische indringing. Wanneer de boer buitenlandse waar gaat kopen, zoals kleding, die hij vroeger zelf vervaardigde, dan krijgt hij daardoor een deel van zijn arbeidskracht vrij, die hij binnen het raam van zijn bedrijfje niet meer produktief kan maken. Ze daalt de opbrengst van zijn bedrijf, ondanks het feit, dat het kopen van industrieproducten voor hem een belangrijke arbeidsbesparing meebrengt. Hij zal daar dus niet eerder toe over gaan, dan wanneer hij daartoe door de een of andere noodzaak wordt gedwongen, maar wanneer het eenmaal zover is, dan wordt juist door dit indringen van de kapitalistische waar de gehele grondslag van zijn bedrijf ondergraven.

De tiepijse chinese produktiewijze in de landbouw heeft ook ingewerkt op de verhoudingen binnen de produktie-eenheid, de familie en de algemeen heersende opvattingen. Het patriarchale karakter van de familie-verhoudingen, de eerbied voor de ouden en het taale vasthouden aan overleveringen zijn direkt te verklaren uit de behoefte van het produktieproces. De chinese landbouw is niet denkbaar zonder een enorme voorraad kennis en ervaring omtrent de behandeling der planten, de behoeften van bevruchting en bemesting en de verschillende mogelijkheden van de kombinatebouw. Deze ervaring is grotendeels belichaamd in de oude tradities, vandaar hun betekenis in de chinese maatschappij. Die zelfde "konservatieve" boeren zijn ondertu een zeer toegankelijk voor technische verbeteringen in het produktieproces; ze heeft bijvoorbeeld de kunst-most in grote gedeelten ingang gevonden. Over het algemeen zijn de chinese boeren, als gevolg van het karakter van het arbeidsproces het volkomen tegendeel van de russiese: verstand en overleg speelt bij de arbeid een grote rol, bovendien zijn ze in staat tot arbeidsprestaties van grote omvang. Dit geeft aan de chinese boerenklasse een bijzondere heden daartoe gunstig zijn, tot uiting kan komen in een maatschappij-ontwikkeling en opbouwcapaciteiten, die ver boven die van de russiese boerenbevolking uitgaan.

WAAROM CHINA ZICH NIET ZELFSTANDIG

KAPITALISTIES ONTWIKKELDE.

Waarom is de chinese kultuur, die toch zoveel ouder is dan de Europese blijven staan op een trap van ontwikkeling, die de Europese maatschappij heeft overschreden? Waarom hebben zich in China niet zelfstandig kapitalistische verhoudingen kunnen ontwikkelen?

We hebben al gezien, waarom de "vrije loonarbeid" zich in de chinese landbouw niet kon doorzetten. De patriarchale verhoudingen maken een roofofbouw op de arbeidskracht mogelijk, zoals het kapitalisme, die niet kent, of slechts voor een betrekkelijk korte periode. Wij bedoelen de periode, waarin de onteigening van de voor kapitalistische produktie plaats vindt en dus een stroom van "vrije" arbeidskracht ter beschikking staat.

Het feit, dat in China het kleinbedrijf overweegt, zou op zichzelf nog geen reden zijn om een kap. ontwikkeling uit te sluiten. Ook het Hollandse tuinbouwbedrijf heeft een kapitalisties karakter.

Men moet echter niet vergeten, dat het kapitalisme in de landbouw zich alleen dan door kan zetten, als de producenten industriële behoeften hebben, d.w.z. voor een belangrijk deel zijn aangewezen op de produktie van andere maatschappelijke kringen.

Inderdaad heeft de chinese boer bepaalde industriële producten nodig zoals werktuigen - die echter slechts van zeer ondergeschikte betekenis zijn - en zout, steenkool en meststoffen. Zo is de zelfstandigheid van de kleinproducenten nooit absoluut geweest. Omgekeerd vervaardigde de boer ook producten, die hij zelf niet verbruikte, zoals zijde in Zuid-China. Maar dit alles heeft alleen betrekking op hulpstoffen voor de produktie, die regelmatig in het produktieproces ingaan, maar die geen grote kapitaalsuitgaven ineens nodig maken. Al was er dan ook sprake van een zekere warenruil, er was geen kapitaalvorming, geen accumulatie. Wat de chinese boer meer produceerde dan nodig was voor het levensonderhoud van zijn gezin en de voortzetting van zijn produktie, werd hem door de heersende klasse afgenomen en omgezet in grote werken aan de ene kant en levensmiddelen en weeldeartikelen voor de heersende klasse aan de andere kant. Kapitaalvorming en accumulatie vond dus ook hier feitelijk dus niets plaats.

In Europa heeft het handwerk de doorslag gegeven bij het ontstaan van kapitalistische produktievormen. Hier maakte de kooperatie, waarbij de vervaardiging van een bepaald produkt aan een aantal arbeidskrachten was verdeeld, die ieder een bepaald onderdeel kregen af te werken, een rationeler produktie mogelijk. Tegelijk legde die kooperatie, doordat een groter aantal arbeidskrachten in één gebouw moesten samenwerken de grondslag voor de ontwikkeling naar de industriële produktie, daar pas vanaf dat ogenblik het gebruik van grotere produktiemiddelen - b.v. weefstoelen - mogelijk werd.

In China echter speelde het handwerk een veel kleinere rol dan in Europa, juist omdat de behoefte van de landbouw aan produktiemiddelen zo klein was. Een groot gedeelte van de handwerkersklasse was gespecialiseerd op de vervaardiging van luxevoorwerpen voor de heersende klasse en bedrijfstuk, die zich voor kooperatie niet leent. Bovendien was de invloed van de landbouw op de hele samenleving zo overheersend, dat dezelfde patriarchale verhoudingen, die in de landbouw heersten, zich ook in het handwerk doorzetten. Ook in het handwerk was het gezin, of de familie in ruime zin de produktie-eenheid. Verbeteringen in het produktieproces bleven het eigendom van één bepaalde familie en gingen verloren wanneer deze familie uitstierf. Zo is de vervaardiging van Chinees porcelein een kunst, die enige malen verloren is gegaan en opnieuw uitgevonden. Tenslotte drukte de zware belasting van de staat ook op het handwerk. Het gildewezen, als verdediging tegen deze staatsdruk ken zich in China bijna niet ontwikkelen. Ze was accumulatie van bezit ook in het handwerk onmogelijk.

Wel vindt men in het chinese handwerk ook kapitalistische bedroven industriën, met loonarbeid. Dit zijn enkele speciale industrietakken die zich bijzonder daartoe lenen, zoals de mijnbouw. Maar ze beheersten niet het totale beeld. Bovendien was als gevolg van de algemene maatschappelijke verhoudingen de loonarbeid zo goedkoop, dat de behoefte aan een invoeren van arbeidbesparende grotere produktiemiddelen, die pas grote kapitaalsuitgaven en daarmee accumulatie, dus een werkelijke kap. ontwikkeling vereisten, niet bestond.

In Engeland was de waterkracht een belangrijke faktor in de kap. ontwikkeling, want dat was een kracht, die bijna kosteloos beschikbaar was en dus voor zijn gebruik geen grote voorafgaande kapitaalsuitgaven nodig maakte. De betekenis van deze waterkracht vinden we nu nog terug in het engelse woord "mill" (molen) voor fabriek.

In China kon de waterkracht niet voor dit doel worden gebruikt, omdat hierdoor de bevoeling van het land in gevaar zou worden gebracht. Wel hebben sommige heren hier en daar dergelijke installaties opgericht, maar het gevolg was dan altijd een ontworteling van de landbouw. De heersende klasse als geheel moest dan ingrijpen tegen deze enkele onvillige leden, die terwille van hun eigen voordeel bezig waren de landbouwproduktie en daarmee de grondslag van hun eigen klasse te ondermijnen.

Zo zien we alles met elkaar, dat er verschillende oorzaken waren, waardoor het kapitalisme zich in China niet zelfstandig kon ontwikkelen. De roefbouw op de arbeidskracht, mogelijk gemaakt door de patriarchale verhoudingen; het feit, dat noch landbouw, handwerk of industrie behoefte hebben aan grote produktiemiddelen, die werkelijk kapitaalvorming nodig zouden maken, de afhankelijke positie van het handwerk en de belastingdruk van de staat, het niet beschikbaar zijn van waterkracht voor industriële doeleinden, dit alles heeft de kapitalistische ontwikkeling in China verhinderd.

Toch leert ons het voorbeeld van Japan, waar soortgelijke verhoudingen heersten, dat kapitalistische ontwikkeling onder invloed van buiten af wel mogelijk is. Het gaat er nu dus om, de invloed van het internationale kapitalisme op het chinese produktiesysteem na te gaan en te zien, in hoeverre dit de stoot kan geven tot een verdere ontwikkeling van de chinese maatschappij.

DE INDRINGING VAN HET ...

INTERNATIONALE KAPITALISME.

Wanneer we de gevolgen van het indringen van het buitenlandse kapitalisme willen nagaan, bestaat het gevaar tot schematische te vervallen, hetgeen het proces, dat werkelijk plaats heeft verdoezelt. Men moet zich niet eenvoudig door het voorbeeld van Japan laten leiden en aannemen, dat China een reusachtige industrialisatie zal doormaken. De kapitalen, die in China plaatsing zoeken, doen dat niet als apostelen van een nieuwe produktiewijze, die zewillen doorzetten, ze doen dit alleen omdat hier een rendabele produktie mogelijk is. Of hier de uitgangspunten voor industrialisatie aanwezig zijn, hangt van omstandigheden af, die nader moeten worden onderzocht. Evenmin is het internationale kapitalisme een rover, die niets doet dan de chinese bevolking uitzuigen door het een deel van zijn produkt af te nemen. Dit primitieve stadium heeft de koloniale politiek allang overwonnen. De buitving van de chinese producenten door het internationale kapitaal vindt zeker plaats, maar in veel geraffineerder vorm dan door direkte roef.

Het internationale kapitaal tracht in China twee behoeften te vervullen, die onmiddellijk met elkaar samenhangen: afzet van goederen en van kapitaal.

Wanneer het buitenlandse kapitaal er in slaagt goederen af te zetten op de chinese markt, kan het hier grote ekstrawinsten veroveren, die het anders zouden ontgaan. Dat hangt samen met de buitengewoon lage produktiekosten van de chinese landbouwprodukten. Dat deze zo laag zijn, is niet in tegenspraak met het feit, dat er een grote hoeveelheid arbeid in is gestoken; de produktiekosten van de arbeid zijn in China zo laag, de chinese boer leeft zo goedkoop, dat ook grote hoeveelheden arbeid van hem slechts weinig waarde aan het produkt toevoegen. Zo heeft het internationale kapitaal groot belang bij de afzet van zijn produkten op de chinese markt.

Dezelfde oorzaak, die deze afzet zo winstgevend maakt, maakt hem ook zo moeilijk. De ingevoerde produkten kunnen door de chinese boer veel "goedkoper" worden geproduceerd dan het buitenland ze kan leveren, zij het dan ook ten koste van een veel grotere arbeidsprestatie dan de buitenlandse producent nodig heeft gehad. Zo werkt dezelfde oorzaak zich in twee tegengestelde richtingen uit. Doordat de chinese produktie zo goedkoop is, is de chinese boer geneigd de voorkeur aan zijn eigen produkten te geven boven die van het buitenland; omgekeerd is een eenmaal tot stand gekomen ruil buitengewoon voordelig voor het buitenlandse kapitaal, omdat de chinese boer grote hoeveelheden van zijn produkt moet afstaan om de waarde van het buitenlandse produkt te komponseren.

Een andere faktor, die de indringing van het buitenlandse kapitaal belemmert, is de grote klasse van tussenpersonen, die zich op de lange weg van de kust naar het binnenland tussen de buitenlandse kapitalist en de chinese boer inschuift. Deze klasse verklaart de winst voor het buitenlandse kapitaal en vergroot het verlies voor de boer in hoge mate.

Daardoor komt het, dat het buitenlandse kapitaal nog maar in zeer beperkte mate in China is doorgedrongen. Ondertussen zoekt het de enige weg, die er is om deze moeilijkheden te ontgaan, dat is de opening van een industrie in China zelf. De produkten worden daar geproduceerd met behulp van chinese loonarbeid, waardoor de produktiekosten enorm worden verlaagd. De in China zelf of in Japan geproduceerde industrieproducten hebben daardoor een veel groter doordringingsvermogen op de chinese markt dan de Amerikaanse en Europese. Zo gaat de kapitaalexport naar China in onmiddellike samenhang met de afzet van industrieproducten. Ook de exploitatie van grondstoffen speelt hierbij vanzelfsprekend een rol. Waar het internationale kapitaal China begint binnen te dringen, moet dus tevens industrialisatie een aanvang nemen.

Intussen heeft deze industrialisatie nog alleen betrekking op textiel, metaalnijverheid, mijnbouw en dergelijke. De landbouw zelf, de hoofdtaal van produktie, valt er buiten. Hier is dus een volkomen tegenstelling met de industrialisatie zoals die b.v. in Rusland is doorgevoerd. In China heeft de industrialisatie voor de chinese boer alleen deze betekenis, dat hij in toenemende mate afhankelijk wordt van de wereldmarkt en dat hij zich meer en meer moet gaan toeleggen op het vervaardigen van produkten, die hij zelf niet verbruikt.

Hot produktie-proces zelf wordt er niet wezenlijk door verbeterd; alleen het gebruik van kunststof maakt hierop een uitzondering.

INDRINGEND KAPITALISME ONDERLIJNT

DE OUDE PRODUKSIEWIJZE

Hoe is het te verklaren, dat de chinese boer toch overgaat tot het kopen van buitenlandse waar?

In de eerste plaats is het beschikbaar zijn van die waar op zichzelf

al een reden om te kopen. In de oogsttijd, als de boer over grote voorraden beschikt, kan hij de schijnbaar onschuldige ruil, die hem zoveel arbeid bespaart, gemakkelijk volbrengen. In de tweede plaats hebben de rijke boeren veel minder moeilijkheden te vrezen dan de arme: zij kunnen aan de woekeraar ontkomen en hun grotere hoeveelheid grond maakt het hen mogelijk ook de verdere gevolgen van het indringen van de industriële waar te ontgaan. Een faktor van gewicht is de politieke macht in het land, die met geweld bepaalde behoeften kan scheppen, zoals de Europese koloniserende mogendheden dat in hun gebied hebben gedaan. Men kan de boeren voorschrijven wat ze moeten verbouwen, b.v. alleen produkten, die voor de verkoop geschikt zijn. Men kan hen dwingen bepaalde produkten te kopen b.v. opium, of alcohol zoals in Frans Indo-China, waar de boer onverplicht zijn een deel van hun belasting te voldoen in de vorm van inkoop van sterke drank van de regering. Bovendien kan de politieke macht bepaalde behoeften scheppen door een produkt, dat zijn markt nog moet vinden onder dumpingvoorwaarden aan de boeren te leveren, terwijl het later, als het tot een maatschappelijke behoefte is geworden natuurlijk in prijs gaat stijgen. Zo is voor een land, dat lange deze weg van de arbeid van de boer wil profiteren, het bezit van politieke macht een aktor van betekenis.

Naarmate de producenten afhankelijk worden van de wereldmarkt, wordt de grondslag van de patriarchale maatschappij ondermijnd. Deze patriarchale verhoudingen gaven het produktiestelsel een bijzonder stabiel karakter, zolang het buiten de kap. produktie bleef. Tegen de wisselvalligheden van de kap. markt is het familiebedrijf echter niet opgewassen. Kan de boer in een bepaald jaar zijn produkten niet afzetten, dan betekent dat voor hem niet alleen verlies, evenals bij misoogsten is dan de gehele opbrengst van zijn land niet eens voldoende om zijn verplichtingen na te komen. Om te blijven leven en werken is hij gedwongen op krediet te kopen en hierd'or valt hij in handen van de woekeraar, zodat hij ieder volgend jaar dieper in de schuld raakt. Hij moet een steeds groter deel van zijn produkt aan de uitbuiters afstaan, zodat de grond niet meer in staat is de gehele familie te vooden. Hij is gedwongen arbeidskrachten af te stoten; dit zijn de miljoenen, die ieder jaar uit het binnenland naar de kust trekken om daar tot proletariërs te worden of onder te gaan. Tegelijkertijd daalt daardoor de totale opbrengst van zijn land, want de volle toewijding van de gehele familie was er voor nodig. Er is tegelijk een teveel en tekort aan arbeidskracht: teveel om door de beschikbare grond te worden gevoed en te weinig om hem te bebouwen.

De boer, die industrieproducten koopt, krijgt een deel van zijn arbeidskracht vrij, die hij voor een klein deel weer produktief kan maken. Het handwerk wordt verricht als er op het land niet gewerkt kan worden en de tijd, welke door het vervallen nevenbedrijf vrijkomt kan hij niet in de landbouw produktief maken. Op dubbele wijze wordt het oude produktiestelsel ondermijnd, hetgeen en de ondergang met zich mee brengt van de producenten, die hieraan verbonden zijn.

DE ONTBINDING
ZET ZICH VOORT.

Maar niet alleen het produktieproces in de landbouw wordt door het indringend kapitalisme ondermijnd. Want tegelijk met het verval van de oude agrarische samenleving vervalt ook de staat. Het gevolg is, dat de noodzakelijke grote werken worden verwaarloosd en overstromingen telkens weer het land teisteren, terwijl de bevoeding achteruitgaat. Daardoor krijgt het ineensstortingsproces pas zijn massaal karakter. Hele gebieden gaan ekonomies ten gronde; de van hun land beroofde boeren voegen zich samen tot bandieten benden, die het land brandschatten of nieuw land in andere streken trachten te veroveren. De "dorpspaupers", door de weaker onteigende boeren in andere streken, sluiten zich bij hen aan. Zo is de enorme groei van het bandietendom te verklaren. Op zijn beurt is dit weer de oorzaak van verdere desorganisatie; het maakt het bestaan van de landbouwbevolking voortdurend onzekerder; het geeft steun aan allerlei plaatselijke potentatjes en verzwakt zodoende de macht van de centrale regering, waardoor verdere verwaarlozing van waterwerken en bevoeding wordt veroorzaakt. Dit verval der oude maatschappij roept steeds nieuwe krachten op, die het proces versnellen en het in een ontzaglijke ramp doen eindigen.

In deze katastroof, waarin met een hoogstaande produktie honderden miljoenen mensen ten onder moeten gaan beginnen de imperialistische machten een beslissende rol te spelen. Juist nu het stadium van algemene onzekerheid is bereikt, moet het buitenlandse kapitaal een stap verder gaan en elf de politieke macht ter hand nemen. Het moet zijn reeds verworven bezit en handel en zijn mogelijkheden van winst maken beschermen. De japanse staat is hiertoe het aangewezen instrument en deze is dan ook al sinds jaren bezig om die gebieden, waar het japanse kapitaal het meest is doorgedrongen stuk voor stuk onder zijn direkt of indirekt politiek bevind te brengen. Voor zover Japan alle buitenlandse bezitsbelangen tegen de aanvallen van de chinese bevolking verdedigt, heeft het de instemming van alle kapitaalmachten.

Eenmaal in het bezit van de politieke macht, wordt deze niet alleen gebruikt om het bezit tegen de "bandieten" te beschermen, maar ook als een machtsmiddel in de konkurrentiestrijd. De japanse handel heeft, omdat zijn produkten goedkoper zijn dan de Europese en Amerikaanse reeds zonder meer een voorsprong. Als Japan de direkte steun van de politieke macht achter zich heeft, hebben de anderen zo goed als geen kans meer. Van nog groter gewicht zal de politieke macht zijn bij de eksploitatie van de bodemschatten, want de koncessies heeft hij te vergoeden. Daarom is de verovering van de politieke macht in China door Japan niet alleen een strijd tegen de losgekomen krachten uit het verval van de oude maatschappij, maar ook tegen de buitenlandse kapitaalsbelangen.

DE JONGE CHINESE BOURGEOISIE. Een gedeelte van de oude heersende klasse is overgegaan tot de kap. uitbuiting, zonder de voor kapitalistische uitbuiting van de boerenmassa te laten varen. Zo volgen daarbij het voorbeeld van Japan, dat een uiterst moderne industrie wist op te richten, maar toch de achterlijke landbouwproduktie tot het laatst toe behield.

VERDERE VOORUITZICHTEN:
KANS OP WERELDREVOLUTIE

Chinese banken zijn opgericht en een eigen gold en kredietwezen heeft zich ontwikkeld, in fabrieken met chinese kapitaal worden loonarbeiders op moderne wijze uitgebuit en in de Koeamintang is reeds het instrument geboren, waarmee in de vorm van de politieke macht aan deze kap. ontwikkeling het maatschappelijk verband wordt gegeven.

Deze jonge bezittende klasse treedt nu als derde machtsfactor in het strijdperk. Toen Japan Mandjoorije en Jehal in bezit nam, was ze voor daadwerkelijk verzet nog te zwak, maar haar macht groeide naar foto de europese en amerikaanse kapitaalsbelangen door de japanse veroveringen meer in het gedrang kwamen. Zij krijgt steun van deze zijde en het resultaat is de oorlog, die nu in China woedt.

DE HUIDIGE OORLOG IN HET RAAM
DER BOVENBESCHREVEN ONTWIKKELING.

De imperialistische mogendheden willen een japanse hegenomie in China tegenhouden, maar ze kunnen ook niet een overwinning van de chinese bezittende klasse willen. Wat zij nastreven is voortgang van de kap. uitbuiting, waaraan ook zij zonder rem kunnen deelnemen. Daarom zijn ze tegen verovering van de politieke macht door Japan, maar ook tegen een zelfstandige politieke macht van de chinese bezittende klasse.

De oorlog gaat om het verdelen van de buit, die juist nu, waar de chinese boerenklasse definitief in de honger en verpauperisering wordt gestoten, bijzonder rijk is. Wel zitten in deze oorlog nog elementen van verzet tegen de kap. uitbuiting in zijn geheel, in zoverre als de boeren zich tegen de uitbuiting door het buitenlandse kapitaal verzetten en de chinese heersers deze uitbuiting willen temperen om niet zelf ten onder te gaan. Maar zeker is, dat deze antikapitalistische elementen niet vooruitstrevend zijn, zij stroven naar het behoud van wat feitelijk reeds niet meer bestaat: de patriarchale produktiewijze. Ook kan het verzet van de chinese heersers tegenover de uitbuiting door het buitenlandse kapitaal nooit ernstig zijn, omdat deze beiden elkaar voortdurend nodig hebben om de chinese boeren er onder te houden.

Voor de chinese milioenenmassa kan deze oorlog dus geen uitkomst brengen, hoe het verloop ook moge zijn. Het ontbindingsproces wordt er alleen door versneld. De wederopbouw van de maatschappij kan door het kapitalisme niet worden volbracht, want dit wil slechts profiteren van de chinese maatschappij, die het op deze wijze de laatste levensadren uitzuigt.

De oplossing van de vraagstukken, welke door de ontbinding van de oude chinese samenleving aan de orde worden gesteld, is slechts mogelijk als de grote massa arbeiders en boeren zelf tot macht komt. Niet als aanhangsel van een burgerlike klasse, die nieuwe kapitaalsbelangen vertegenwoordigt, maar zelfstandig.

Daardoor raakt het chinese probleem vergraaid met de wereldrevolutie, want zonder revolutie in Europa, Amerika en Japan is een oplossing van het chinese vraagstuk onmogelijk.

DE SOCIALISTIESE PLATTELANDSVERENIGING.

Bij het lezen van de in het AUGUSTUS-nummer gepubliceerde verkla- ring van bovengenoemde vereniging, die in zulk een kort bestek aan duidelijkheid te wensen overliet, rezen wellicht vele vragen. Daarom laten wij de door ons ontvangen Toelichting gaarne volgen:

De door het kap. stelsel veroorzaakte allende op het platteland heeft reeds meerdere malen personen en groepen geïnspireerd tot organi- satie van plattelanders. Even zo dikwels worden deze groeperingen een behartiging van ons groepbelang en in het gunstigste geval, voor zo- ver men verbetering wenste te bewerkten, betrof het slechts verandering van bestaande vormen. Men kon niet tot het inzicht komen, dat het juist de bestaande vormen van samenleving zijn, die de huidige ellende maken.

Voor zover revolutionairen hun overtuiging in dergelijke organisa- ties trachten uit te dragen, zagen ze zich hetzelfde lot beschoren als hun klassegenoten in het NVV: weigering van hun artikelen, monddood. Als nochtans ook op het platteland voor de socialistische strijd arbeid moet worden verricht, rijst de vraag: hoe nu?

Blijft slechts over een nieuwe poging om bijeen te brengen en op- nieuw te groeperen die plattelanders, welke bleven vasthouden aan de klassenstrijd, aan de komst van het socialisme als enige uitkomst en niet bereid bleken beginselen te verkwanselen voor schijnsukcessen.

Uit deze overweging ontstond de gedachte: stichting van kernem. Deze organisatievorm wijkt wezenlijk af van wat wij tot nu toe in dit land hebben kunnen waarnemen. Immers steeds was het uitgangspunt: zoveel mogelijk leden in zo min mogelijk tijd. Dit moet worden afgewozen, want deze vorm brengt wel tijdelijk succes, doch wordt onvermijdelijk gevolgd door inzinking en verlamming als gevolg van eenmaal gewekte, niet vervulbare illusies. Voor alles is nodig, dat juist de bewust socialistische denkenden van het land te samen komen in de wetenschap, dat deze geweldige tijd de workkraacht opvraagt vooral van hen, die tot denken in staat zijn.

Vooreerst zal die taak beperkt zijn, doch banden aanknopen, contact tot stand brengen, elkaar leren verstaan, begrijpen, waarderen en ver- trouwen, is als eerste inzet een niet geringe taak, waaruit vruchtbare arbeid kan groeien. Dat de taak, welke wij meendementoeten aanvangen niet gemakkelijk is, waren wij ons wel bewust, ook dat het platteland voor de socialistische strijd een van de moeilijkste taken is, doch naar- mate de arbeid zwaarder zal zijn, moet kracht en inzicht toenemen.

Ten slotte merken we op, dat de voorlopige ondertekenaars uitgaan van de vanzelfsprekende gedachte, dat de te stichten "kernen" volkomen los dienen te staan van welke politieke partij, vereniging of anders- zins, al zijn we ons volkomen bewust van het feit, dat zij, die ook hier de arbeid zullen verrichten en zich het eerst tot ons aangetrok- ken voelen voor 99% zullen bestaan uit personen, welke een bepaald politiek inzicht hebben of andere beweging of organisatie zijn toege- daan en deze ook openlijk aanhangen.

Wij besluiten deze nadere uiteenzetting in het besef lang niet alle vragen te hebben beantwoord, doch in de hoop voor belangstelling te gewekt bij hen, die met ons willen strijden voor het SOCIALISME. Namens de ondertekenaars: P. GROOTES WATERINGSKANT NIEUWE NIEDORP.

Het deze kan. zal spoedig het beoornvraagstuk worden besproken G.I.C.

P. I. C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst ver- schijnt minstens één- maal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkeloosheid en telkens diepere ontwrichting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit- hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeiderklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distri- butie volgens algemeen gelden- de, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODU- CENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ont- wikkeling van het zelfbewust handelen der arbeiders in de klassenstrijd. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiders- politiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HAN- DEN VAN DE BEDRIJFS- ORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

TIENDE JAARGANG Nr. 16

DECEMBER 1937

Korrespondentie-adres: JAN MEYER

Chasséstraat 11 III GIRO - 516779

AMSTERDAM (WEST)

GIRO316779

GIRO516779

INHOUD:

1. Wereldkapitalisme en controle over de markten.

2. Klassekarakter van de sociale voorzieningen in Rusland.

3. Lucht"oefeningen en proefmobilisatie.

WERELDKAPITALISME EN DE

KONTROLE OVER DE MARKTEN.

Het huidige kapitalisme is in wezen wereldkapitalisme. De economie- se problemen en belangen van de naties staan in zo'n nauw verband met elkaar, dat moeilijkheden, die zich bij één volk voordoen, tegelijkertijd de rest van de wereld op de een of andere wijze raken. Steeds op- nieuw zijn pogingen gedaan om deze moeilijkheden op vreedzame wijze op te lossen door middel van samenwerking, maar als regel was het succes slechts van korte duur of werd ten koste van een andere natie verkregen.

De ontwikkeling van een land volgt een bepaalde lijn. Zij wordt niet gevormd naar de wil en plannen der mensen, maar bepaald door de krachten van het heersende produkiesysteem. De bijzondere voorwaarden in bepaalde landen, de trap van industriële ontwikkeling, de vordering der techniek, de levensstandaard, het beheer van de politieke inrich- ting, natuurlijke invloeden als veergesteldheid en goede of slechte oogsten, al deze en vele andere factoren buiten de menselijke wil, spelen een rol en maken alle betuigingen van goede wil en samenwerking tenslotte volkomen vruchteloos.

Het produkiesysteem stelt bijzondere eisen aan het kapitaal. Toen de winsten niet groot genoeg meer waren om in eigen land aan de akku- mulatiebehoefte te voldoen, namen de industriëlen hun toevlucht tot uitvoer van kapitaal en goederen naar onontwikkelde landen